

Terhességi MR vizsgálatok
indikációi és veszélyei

Solymosi Diana

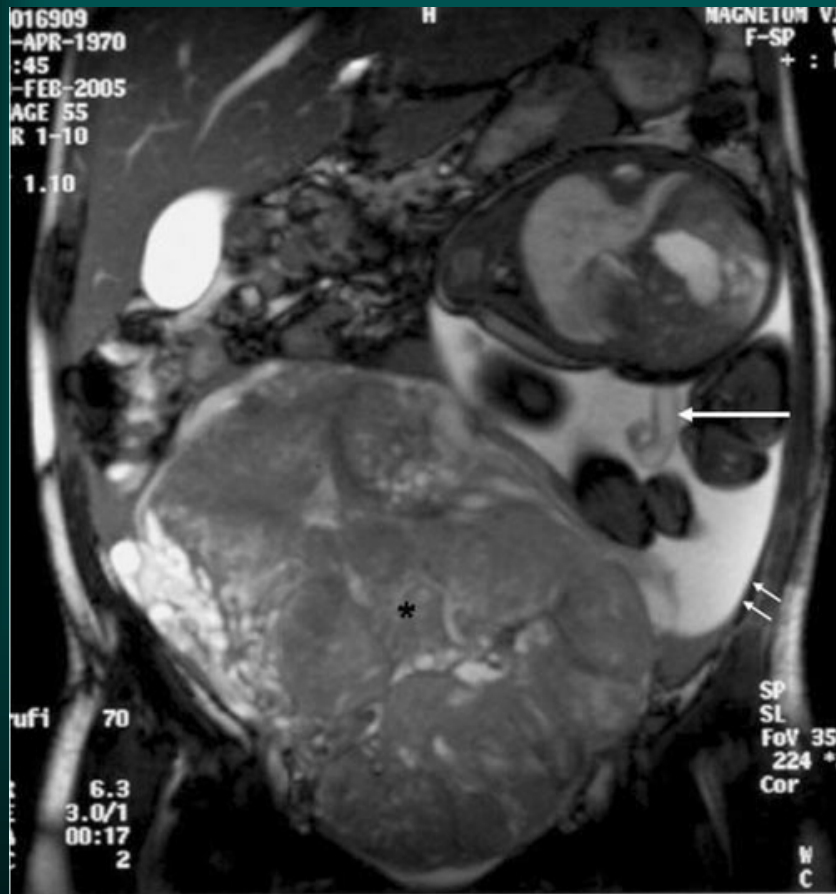
Miért kerül a várandós nő az MR vizsgálóba?

- A beteg nem tud a terhességéről
- A várandós anya diagnózisra vár
- Magzat direkt MR vizsgálata rendellenesség kimutatására vagy további információ biztosítására
- Várandós MR személyzet expozíciója

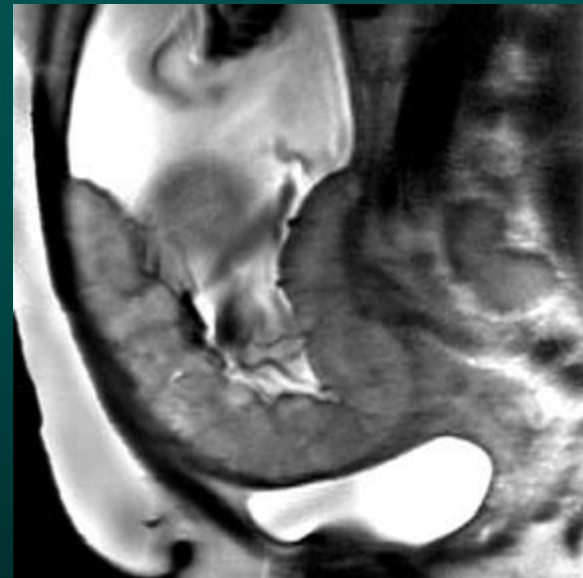
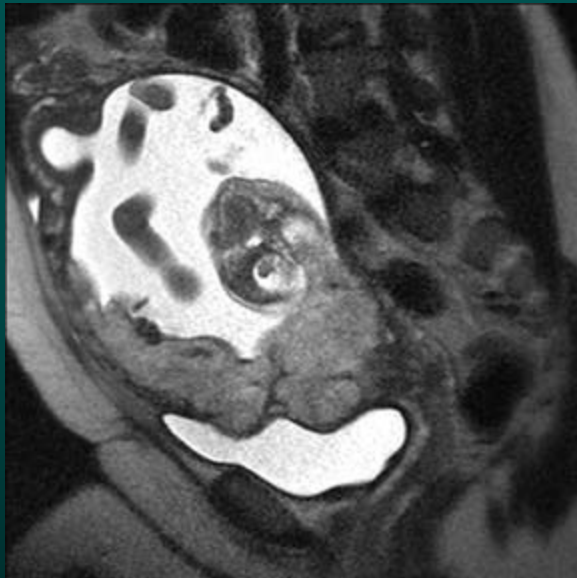
Várandós anya érdekében indikált MR vizsgálat okai

- Acut has
  - nőgyógyászati okok
  - nem nőgyógyászati okok
- Pelvimetria
- Placenta állapotának vizsgálata
- Magzatvíz mennyiségének vizsgálata
- Súlyos hátfájdalom
- Nem szűnő fejfájás
- Traumás szövődmények

Extrauterin terhesség

Placenta accreta

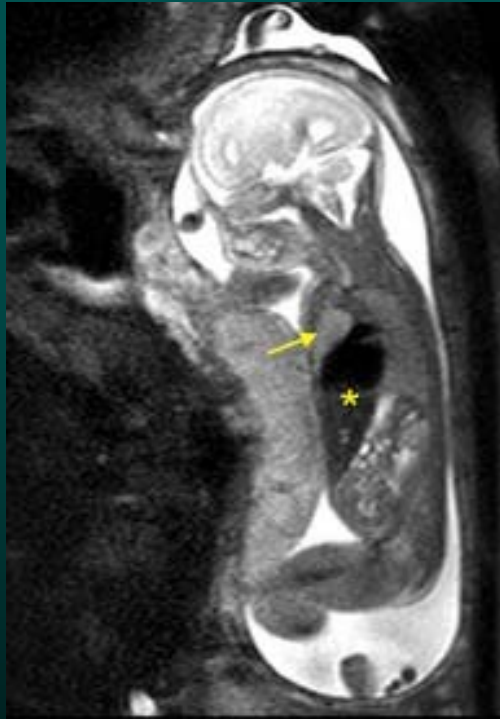

MRI Helps Detect Life-Threatening
Pregnancy Complication
Radiological Society of North America (RSNA)

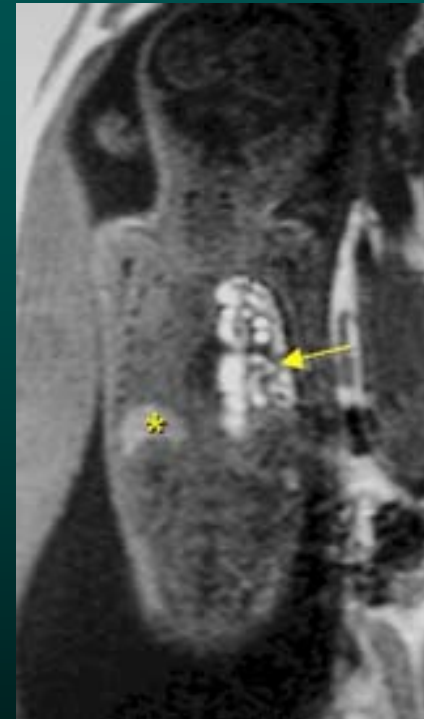
Magzat érdekében indikált leggyakoribb MR vizsgálatok

- Központi idegrendszeret érintő fejlődési rendellenességek
- Urogenitális, tüdő, mellkasi, hasi fejlődési rendellenességek
- Gyors MR szekvenciák használata kiküszöböli a mozgásból adódó műtermékeket

Magzati rendellenességek

Tüdő laesio (nyíl)

Baloldalon rekeszsérv

Magzati agyi MR vizsgálat történelme

- Normál agyi fejlődés megfigyelése:
cerebelláris strukturák fejlődése (Chang et al 1997)
myelinisatio folyamata, neuron migratio, cortex, sulcusok
kialakulása (Chung et al 2000)
- Rendellenességek:
gyralis fejlődési abnormalitások (Garel et al 2000)
corpus callosum agenesis (D Ercole et al 1998)
hydrocephalus (Canapicchi 1998)
agyis ischemia (De Laveancoupet et al 2001)
velőcső defektusai (Turgut et al 2001)
schizencephalia prenatalis diagnosisa (denis et al 2001)

MRI vizsgálat rizikó forrásai

MR rendszer 3 fő komponense :

1. **Statikus mágneses mező**

→ biológiai hatások

3 szint: normal mód 2T-ig, controllált mód 2 - 4T, kutató mód 4T felett

2. **Radio frekvenciás (RF) mező**

→ szöveti melegedés

(a signal generálásban van szerepe, 0.5T-21MHz, 1.5T-63MHz)

3. **Időben változó mágneses mező (EMF)**

→ akusztikus zaj, biológiai hatás

(A jel térbeli kódolására szolgál, 10-60mT/m)

Kísérletek, melyek mindhárom fő komponens hatását együttesen vizsgálták

- **Állat kísérletek**

1. Embrio-toxikus hatás középidős egerekben, 0.35T (Heinrichs et al 1988) +
2. Csirke embriók evizsgálata különböző statikus és varying fields (Behr et al 1991) –
3. Csirke embriók vizsgálata 1.5T –án különböző fejlődési stádiumban (Yip et al 1994) +
4. Terhes egerek 4.7T (Carees and Magin 1996) +
5. Terhes egerek 4T (Magin et al 2000) –

(+ : rendellenesség kialakult, – : rendellenesség nem volt megfigyelhető)

Kísérletek, melyek mindhárom fő komponens hatását együttesen vizsgálták

- **Humán vizsgálatok**

1. In utero 0.5T-án vizsgált magzatok 3 éves nyomonkövetése (Baker et al 1994) –
2. 74 terhes nő vizsgálata 0.5 T-án (Myers et al 1998) –
3. 0,5- 1 T-án végzett vizsgálatok közben a magzati szivfrekvencia változásának megfigyelése (Valdeyar et al 2000, Michel et al 2003) –

(+ : rendellenesség kialakult, – : rendellenesség nem volt megfigyelhető)

Statikus mágneses erőtér hatásai 1

(biológiai hatások)

- **Állat kísérletek kutató módban (4T felett)**
    1. Sato et al (1992)- He-La sejtvonala / –
    2. Ueno et al (1994)- *Xenopus laevis* / –
    3. Hevissen et al (1994)- patkányok / +
    4. Narra et al (1996)- egerek / +
    5. Espinar et al (1997) – csirke embriók / +
    6. Wiskirchen et al (1999) – magzati tödőfibroblastok / –
- (+ : rendellenesség kialakult, – : rendellenesség nem volt megfigyelhető)

Statikus mágneses erőter hatásai 2

(biológiai hatások)

- **Humán vizsgálatok**
- Várandós személyzet nyomonkövetése (USA) – 1421 terhesség (Kanal et al 1993): nem alakult ki fejlődési rendellenesség

Javaslat a terhes személyzet részére: ne lépjenek be az un. belső kontrollált zónába ill. vizsgálat közben ne tartózkodjanak a vizsgáló helyiségben
(a külső kontrollált zóna: 0.5mT/5G/ felett, belső kontrollált zóna: 3mT/30G/ felett)

RF mező hatásai a magzatra 1

(szöveti melegedés)

- Rizikó: hőhatás, melegedés!
(Emberben 24 órán át tartó 2 °C fokos testhőmérséklet emelkedés számos zavart okozhat a magzati fejlődésben, pl. velőcső és cranio-faciális defektusok.)
- Probléma: nehéz a magzati melegedés fokának megítélése MR vizsgálat közben
(Kawabata et al, 2003, Levine et al 2001)
  - időablak (organogenesis!)
  - fogékony szervek (közponi idegrendszer!)

RF mező hatásai a magzatra 2

(szöveti melegedés)

- **Nemzetközi standard :**

Bármely kifejlesztett pulzus szekvenciának tilos 0,5 C-nál nagyobb testhőmérséklet emelkedést okoznia normál módban, 1 °C -ot kontrollált és 1 °C -nál nagyobbat kísérleti módban. Ezek biztosítására hozták létre a SAR limitet (specific absorption rate) . Mindezek kellő külső hőmérséklet (24 °C) és páratartalom (60 %) mellett érvényesek.

Időben változó mágneses grádiens (EMF)

hatásai a magzatra 1

(zaj- és biológiai hatások)

- Biológiai hatás:
  - alacsony frekvenciájú (0-1kHz) EMF esetén állatkísérletekben a spontán abortuszok növekvő gyakoriságát figyelték meg.
(Li et al 2002, Savitz 2002)
  - human magzati fibroblastokon (Rodegerdts et al,2000) / nem észleltek differenciát a sejt proliferációban és a sejt ciklusban.
  - in vitro sejteken sem volt káros hatás (L-132 sejtek) (Guisasola et al 2002)

Időben változó mágneses grádiens (EMF) hatásai a magzatra 2

(zaj- és biológiai hatások)

- **Zajhatás**

Jó magzati képalkotáshoz gyors szekvenciák szükségesek- magas EMF – 90-150 dB. 90 dB feletti zajszintnél halláskárosodás alakulhat ki a magzatban.

- Magas frekvencián halláskárosodás, koraszülés és alacsony születési súly kialakulásáról számoltak be magas zajterhelés hatására állatkísérletekben (>99dB) (Etzet et al,1997)
- Nem ismert, hogy mekkora a zaj gyengülése/csillapítása miközben a hason keresztülhalad – kutatások kb. 30 dB-re becsülik.
- Ennek fényében a zajhatás lehet,hogy csak teoretikus probléma?

Kontrasztanyag 1

- Gadolínium tartalmú kontrasztanyagok nagy molekulású, vízdékony kelátok- nehezebben jutnak át placentán.
- A magzati keringésbe jutva a vese kiválasztja és percekkel beadás után megjelenik a magzat húgyhólyagjában –a vizelettel a magzatvízbe kerül- a magzat lenyelheti és valószínűleg reabszorbeálódik a GI traktusból. Emiatt a recirkuláció miatt a Gad. tartalmú kontrasztanyagok fél életideje nem ismert a magzati keringésben.
- A beadás után 4 h-val a beadott dózisonak csak 0,004 %-a mérhető a magzatban, 24 h múlva csak nyomokban mutatható ki a kontrasztanyag.

Kontrasztanyag 2

- Állatkísérletekben a normál dózis többszöröse (5-7x-es dózis) okozott fejlődési rendellenességeket.
- Eddigi humán megfigyelések nem számoltak be semmilyen kóros hatásról.
- DE: nincsen kellő számú és jól kontrollált humán vizsgálat mely az eddigi negatív vizsgálatokat alátámasztaná, a Gad. komplexek in vivo stabilitását bizonyítaná (szabad Gd toxikus)

Szoptatás

- Az iv. beadott Gd tartalmú kontrasztanyag igen kis százaléka jut át az anyatejbe (kb. 0,04%)
- Tehát az egyébként csecsemőknek adható Gd.tartalmú kontrasztanyag engedélyezett dózisának kevesebb, mint 1% jut a baba bélrendszerébe
- A gyomor-bélrendszerből igen kevés kontrasztanyag szívódik fel
- Új javaslat: nem szükséges a szoptatás felfüggesztése kontrasztos MR vizsgálat után.

Konkluzió 1

- Az osztódó sejtek nagyon érzékenyek a különböző fizikai behatásokra . A korlátozott és gyakran ellentmondásos adatok miatt javasolt az MR vizsgálat kerülése az első trimeszterben, ill. csak igen indokolt esetben és csak anyai okból végezzük el (National Radiological Protection Board UK).
- DE: ACR (American College of Radiology) 2007 update - nem különíti el rizikó szempontjából a trimesztereket.

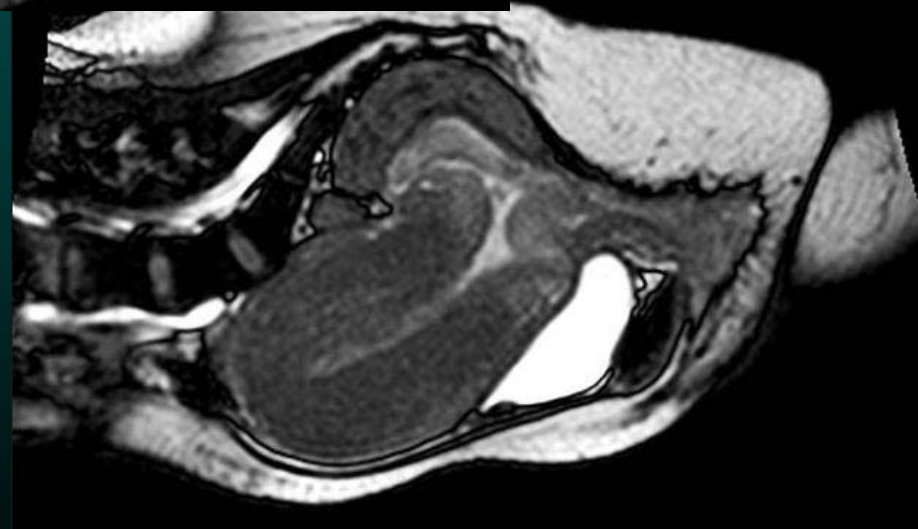
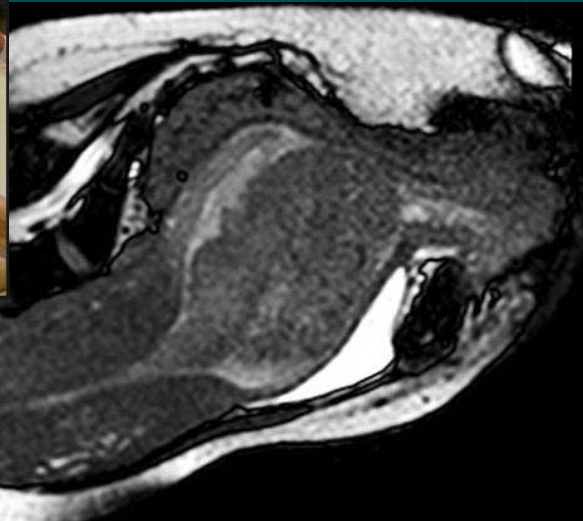
Konkluzió 2

- A gadolinium-alapú kontrasztanyagokat az FDA ún. C kategóriába sorolta – csak akkor javasolt alkalmazásuk, ha a potenciális előny nagyban felülmúlja a lehetséges rizikókat (ACR- 2010 ajánlás)
- Mivel 1,5 T –nál nagyobb térerővel kapcsolatban nincsenek humán megfigyelések, nem javasolt 1,5 T-nál nagyobb térerejű gépen a terhesek vizsgálata.

Konkluzió 3

- Az MR-ben dolgozó várandós anyáknak javasolt, hogy ne tartózkodjanak a vizsgálóhelyiségben mialatt a mérések folynak.
- További vizsgálatokra van szükség az MR pontos helyének, szerepének tisztázására a terhességi vizsgálatokban.
- Mivel hivatalos magyar ajánlás nincs, a felsorolt külföldi ajánlások követése javasolt.

Charite, Berlin, 2010 11 20

Charite, Berlin, 2010 11 20

